

DZIENNIK BERLIŃSKI

Adres Redakcji i Administracji:
BERLIN W. 35 Potsdamerstr. 61
Telefon: 21 4246

Pocztowe Konto czekowe: Berlin NW. 7 nr. 4208

wychodzi codziennie
(prócz niedziel i świąt)

EKSPEDYCJA: „Naród”, Herne, Bahnhofstr. 76-78

Cena abonamentu na pocztę miesięcz. 2,21 rmk
Wysyłka pod opaską w Niemczech 2,75 mk. mka
Zamówienia u listonosza najpóźniej do
25-go każdego miesiąca
Obecnie obowiązuje cennik ogłoszeń nr. 4

Rok XLV

Czwartek, dnia 5 stycznia 1939 r.

Nr. 4

Wydalenie ARKI BOŻKA ze Śląska i ziem zamieszkałych przez Polaków

Jak już donosiliśmy odebrano wiceprezesowi Dzielnicy I Związku Polaków w Niemczech (Śląsk) Arce Bożkowi paszport oraz kartę graniczną. Obecnie Arka Bożek otrzymał pismo tajnej policji państwowej, które poniżej podajemy:

„Tajna Policja Państwowa
Oddział Opole
Br. Nr. II C — 5568—38 (7113) 170

Opole, dnia 31 grudnia 1938
Moltkestrasse 43
Telefon nr. 3368

„Geheime Staatspolizei
Staatspolizeistelle Oppeln
Br. Nr. II C — 5568—38 (7113) 170

Oppeln, den 31. Dezember 1938
Moltkestrasse 43
Fernsprecher Nr. 3368

Do Pana

Arkadeusza Bożka

w Markowicach

An Herrn

Arkadeus Bozek

in Markdorf

Na podstawie § 1 rozporządzenia prezydenta Rzeszy o ochronie narodu i państwa z dnia 28 II 1933 w połączeniu z ustawą o zabezpieczeniu granic Rzeszy i o odwiecie z dnia 9 III 1937 zarządzam niniejszym zakaz pobytu dla Pana w obwodzie całej prowincji Śląskiej.

Ponadto zabraniam Panu przebywać w następujących częściach Rzeszy Niemieckiej: rejencja Słubice, rejencja Pila, rejencja Koszalin, rejencja Olsztyn, rejencja Elbląg, Mecklenburgia, prowincja Westfalia i Nadrenia.

Zakaz pobytu o terminie nieokreślonym wchodzi w życie 4 tygodnie od dnia wręczenia tegoż zakazu.

Dalej zarządzam wobec Pana na podstawie wymienionych ustaw na okres półroczny, licząc od dnia doręczenia niniejszego zakazu, zakaz przemawiania na imprezach obywateli niemieckich narodowości polskiej.

Uzasadnienie:

W mowach itp., jak na przykład w dniu 16 I 1938 z okazji 15-letniego jubileuszu Związku Polaków w Niemczech T. z. w Olsztynie, w dniu 6 I 1938 z takiego samego powodu w Raciborzu, w dniu 3 X 1937 na zjeździe młodzieży rolniczej na Górze św. Anny itp. czynił Pan wywody, które nie dają się uzgodnić z lojalną postawą obywatela Rzeszy, przyznającego się do polskiej narodowości. Szczególnie obciążającym było przy osądzeniu tych okoliczności to, że wypowiedział Pan w dniu 7 XI 1938 w pewnym zagranicznym radio referat, którego wywody były zdolne wpłynąć ujemnie na interesy Rzeszy.

Kierownik
(—) Dr. Schefer

Auf Grund des § 1 der Verordnung des Reichspräsidenten zum Schutze von Volk und Staat vom 28. 2. 1933 in Verbindung mit dem Gesetz über die Sicherung der Reichsgrenze und über Vergeltungsmassnahmen vom 9. 3. 1937 spreche ich hiermit gegen Sie Aufenthaltsverbot für die gesamte Provinz Schlesien aus.

Darüber hinaus untersage ich Ihnen den Aufenthalt in folgenden Teilen des Deutschen Reiches: Reg.-Bez. Frankfurt a. d. Oder, Reg.-Bez. Schneidemühl, Reg.-Bez. Köslin, Reg.-Bez. Allenstein, Reg.-Bez. Elbing, das Land Mecklenburg, die Provinz Westfalen und die Rheinprovinz.

Das bis auf Weiteres befristete Aufenthaltsverbot tritt 4 Wochen nach dem Tage der Behändigung dieses Verbots in Kraft.

Ferner erlasse ich gegen Sie auf Grund der bezogenen Gesetze auf die Dauer eines halben Jahres, gerechnet vom Tage der Zustellung dieses Verbots ab, ein Redeverbot für Veranstaltungen Reichsdeutscher polnischen Volkstums.

Begründung:

Sie haben in Reden usw. z. B. am 16. 1. 1938 gelegentlich des 15jährigen Jubiläums des Bundes der Polen in Deutschland e. V. in Allenstein, am 6. 1. 1938 aus gleichem Anlass in Ratibor, am 3. 10. 1937 bei der Tagung der Jungbauern auf dem St. Annaberg usw. Ausführungen gemacht, die mit der loyalen Haltung eines sich zum polnischen Volkstum bekennenden Reichsdeutschen nicht vereinbar sind. Besonders schwerwiegend war bei der Beurteilung der Sachlage, dass Sie am 7. 11. 1938 über einen ausländischen Rundfunksender einen Vortrag gehalten haben, dessen Ausführungen geeignet waren, Reichsinteressen zu beeinträchtigen.

Der Leiter
(—) Dr. Schefer

Stwierdzamy, że rodzina Bożków według dokumentów osiadła jest na Śląsku od 1495 roku a niezależnie od dokumentów przodkowie Arki Bożka zamieszkiwali na ojcowiznie śląskiej od pradawna.

„Ostdeutsche Morgenpost“ do wojewody Grażyńskiego

„OSTDEUTSCHE MORGENPOST“ z dnia 3. I. 1939 nr. 3 pisze pod tytułem „Ulitz—Bożek“ co następuje:

„Kroki, podjęte przeciwko Dr. Otto Ulitzowi, o których donosiliśmy, a który w kraju i zagranicą posiada jako wódz Niemieckiego Związku Ludowego (Deutscher Volksbund) znane nazwisko i dzięki swojej męskiej postawie w walce narodowościowej należy do najwybitniejszych osobistości niemieckiej polityki i zagranicznej, są nowym, pożałowania godnym przyczynkiem do wrogiej Niemcom polityki, którą wojewoda Grażyński prowadzi na własną rękę i wbrew ustalonym mocą układu z 1934 r. i deklaracji mniejszościowej z listopada 1937 r. zasadom dobrego przyjaźniństwa i niemiecko - polskiej polityki porozumienia. Odebranie paszportu Ulitzowi jest wynikiem zarządzania osobistego wojewody Grażyńskiego, który znowu daje dowód, że wbrew kursowi przyjaźni pomiędzy Berlinem i War-

szawą sędzi, iż może prowadzić własną politykę przeciwko Rzeszy.

Kroki, podjęte przeciwko Ulitzowi, są politycznym aktem odwetu, skoro znanemu do syta obywatelowi niem. Arkadeuszowi Bożkowi z Markowic, należącemu do polskiej mniejszości na Śląsku Zachodnim (Westoberschlesien) tymczasowo zabroniono przekraczać granicę do Polski aż do wyjaśnienia kwestii, jakim prawem Bożek w referatach w Radio Katowickim jako obywatel Rzeszy może mówić o Niemczech a szczególnie o położeniu polskiej mniejszości i próbować w ten sposób poderwać dobre stosunki niemiecko-polskie. Czy Otto Ulitz kiedykolwiek uczynił coś podobnego przeciwko Polsce? Czy Ulitz posługiwał się metodą przekroczenia Bożka, ażeby zaszczyć jad w stosunki niemiecko-polskie? Odpowiedź na te pytania jest dla znawców stosunków mniejszościowych z tej i tamtej strony zupełnie jasna: Paszport Bożka został za-

bezpieczony celem wyjaśnienia jego agitatorskiej działalności (Hetztätigkeit), Ulitzowi natomiast odebrano paszport, jakkolwiek nie było najmniejszego powodu, któryby mógł uzasadnić tego rodzaju polityczno-policyjne kroki: To, co w ten spo-

sób spotyka Dr. Ulitz, jest nową „sprawą Grażyński“, którą zapamięta się (podkreślenie nasze — Red.) przy ocenie całości kształtu systemu uciskania niemieckich katowickiego wojewody.“

Prezydent Polski w Jaworzynie

W zamczku myśliwskim w Jaworzynie, gdzie spędza święta Pan Prezydent, odbyła się piękna uroczystość. Górale i narciarze złożyli Panu Prezydentowi hold i życzenia noworoczne.

Rano do zamczku, położonego wśród pięknego lasu, przybyła delegacja górali i górerek, w strojach regionalnych.

W obszernym hallu, ozdobionym trofeami myśliwskimi, odbyło się nabożeństwo. Przed ołtarzem zasiadli: Pan Prezydent z małżonką, rodzina, dom'cywilny

i wojskowy, dalej grupa górali i górerek, oraz chór górali „Echo Tatrzafiskie“.

Nabożeństwo odprawił ks. kanonik Humpola. Podczas nabożeństwa chór odśpiewał koledy.

Po nabożeństwie delegacja górali i górerek złożyła Panu Prezydentowi hold i życzenia noworoczne.

Następnie składali życzenia przedstawiciele leśnictwa i miejscowy proboszcz.

Pan Prezydent ze wzruszeniem dziękował proboszczowi i całej ludności.